

NÉMETH GABRIELLA

KAVICSMUZSIKA

*ha a kavicsok húsában fölforr a Nap
és a széthullott szilánkokon
fehér fényben ragyog a Szépség*

– fölriadunk-e a tündöklésre?

Szöveggondozás
Tóth András
munkája

ISBN 963 8447 03 6

A kötetet és a borítót tervezte: Szabó Magdolna

Kiadja: ARTHIS Alapítvány

Felelős kiadó: Németh Géza

© Németh Gabriella 1996.

NÉMETH GABRIELLA

KAVICSMUZSIKA

ARTHIS
1 9 9 6

PATTOGÓ SZIKRÁK

*a Fény megnevezi a tárgyakat
az Éjszaka engem nevez meg*

felismerés

haldokolva is úgy élni
úgy cselekedni
mintha az egész élet
előtted volna
– ez egyetlen lehetőséged

utolsó stációd kegyelme

szaltó mortále

csak ember legyek!
csak annak legyek egész!

Sziszüphosz

konokul a hegyre hiába görgette fel a követ
verejtékéből hiába szült aprócska kölyköket
egyedül áll most szakadék felett a hegy tetején
és mit felgörgetett – fejére pöccentik kölykei

félálom

színek
a szoba akváriumában
a csönd tintahalai

tetőtlen falak
gazdátlan rácsok
őrzik

halálomat

elfogadni inkább

elfogadni inkább – ez a perc utolsó
lánggal égve élni – szállni egy napig
mint kábult félelemben
toldozgatni össze
foltra varrva foltot – döglött napjaid

holdkórosok

járnak a cserepeken
fészkes tenyerük vak tükör repedezett
a varasodott bádogereszen
kitárt karokkal lépegetnek
és nem tudnak már lezuhanni sem

jelenidő

a vörös téglák alatt a szürke cement
világnagy meztelensége
megerősített szép falaink árulása
– a gipszangyal helyén
a hiány feltja

a Szó

bádog-kongással
hull a földre
a kimondott
szó

a kimondatlan – tenger

tettető

kívül

madonna-magzat maszkkal
mosolygó őсныugalom

belül

saját templomában
fuldokló örökmécses

tanulság

sasok szálltak a magas hegyoromra
– és sebesült varjak hullnak vissza

csak az Idő

ahogy szó helyett a szó fölösleges
a mozdulat sem pótolható mozdulattal

ahogy mosolyoddal sem azonos
mosolyod
ha egy pillanattal
előbb vagy később születik meg

intés

túlbeszéltük a kezek mozdulatát!

a tejüveg-csöndben
az ujjak céltalanul
billegnek el
a megnemtörtént kézfogás torzójaként –

beismerés

az édes esők lefolynak rólam

árnyékok nőnek

árnyékok nőnek
szöknek a fények
vége a délidőnek

lopakodik az alkony
lélegző neszek gyűlnek
– csönd van a parton

Csőnd van a Parton
– süppedő homok nyugalma

egy fejfára

szabadnak hitte röptét
– de légyapír volt a Föld

fölötte legyek zönögnek
gyászzenét

vox humana

fuldoklik önzés légüres terében
közöny fagyában fázik dermed
öncélú szerzés szkafanderében
hiába keresne menedéket

kántál vacogva elveszetten

paradoxon

1.

a lemondásból született hiány
szüli a hiányról való lemondást

paradoxon

2.

ha lemondasz a hiány érzetéről
– meghalsz
mert meghal benned az Ember –

Júdás a XX. században

magamat mielőtt megfeszítem –
egy Istent kellene kitalálnom

a hamu dala

mikor a tűzben álltam
nem halni égni vágytam

most mégis hamu lettem

valamit rosszul tettem –
mikor a jót akartam
magam is vele haltam

civilizáció

fényes késeken tükröződnek
elmúlt századok babonái

megbélyegezve

futhatok akármerre
– csak koloncomat vonszolom
ugorhatok akárhová
– kapaszkodni nem nő ki körmöm
fekhetek akármire
– megperzselt hátam éget
gondolataim odúi
– adjatok menedéket

költősorsom

lobogok emésztő lázban
– én aki mindig fáztam
nagy ölelésben – mégis árván

végül elégek ezen a máglyán

bánat

kezem és az almafa közé
valaki szöges drótot húzott
– néztem a kezem és sírtam

szerelem

indulni akartam
átöleltél
szemedben tüzek gyúltak
rádobáltam szomorúságom
gallyait

beismerés

kupolát építettünk a semmi fölé
fénylik tetőnk a híg levegőben
a falakat fölrakni nem volt erőnk

menekülés

mindegy hová
mindegy mibe
csak el innen...

– épp egy vonat jött...

Imre

Indákkal gyökerekkel tele kert vagy
Megcsalt virágok körülötted
Rebegésük sok kis fehér madár –
Elnézem magam közöttük...

koalíció

fekete vízben fehér halak
összesímulva siklanak

– a horgász halott

válasz

hallgatásom ne kérdezd!
tiéd az ügyis
Hozzád szólok
ha magamban beszélek

honatyák dilemmája

hegyeket raktunk törvényekből
íme az első szakadék!
hidat verünk fölé min átkelünk...

de hidakkal foltozni be
új és új szakadékokat
– lesz-e majd erőnk?

maszkabál

álarcosok között az egyetlen
saját arcának maszkjában
– undorító és nevetséges

választás

nem adom oda a fákat kezemből
nem adom oda az eget szememből
nem adom oda a Napot szívemből
nem adom oda a földet ölemből
– leváltalak!

most itt vagy

csináltál kőből fejszét
– öltél a kőfejszével
köveid csiszolgattad
– gyógyítottál a kőszikékkal

most itt vagy...

– kövesült köveiddel
mihez kezdesz?

tél

végtelen fehér paplanon
felemelt fekete karok
recsegve vágyakoznak
zöldlombú ölelésre

alfa állapotban

fürdet édeni permet
tűnnek perctelen percek
fénylenek fehér kőterek
egymásba csöndesülnek
tűzkráterek
szelíd nyugalom-pálmák
lebegnek
időtlenül...

misztérium

az i h l et pillanata
– mint az á l o m é

fizikai teste kalodájából
az éber tudat rácsai mögül
az éteri test hídjára kilépő
t u d a t szabadsága az ébredésig

biztatás

kilombosodott benned
a szomorúság
kinyithatod magad
a fényre

LEVEGŐNYI BÉKE

*ahogy minden kereszt ugyanaz
szerelem is csak egy lehet
egyetlen kereszt*

egymásból

kavics a kőre –
egymásra így találtunk

belőlünk pattant szikra
– villám futott az égig

egymásból születünk meg

égve keringek

Tűz korongja
Hevedtől lecsorog rólam
a szenny a mocsok
Tűzhalálban baktériumok
Ereim országútján
rohanó lávatömeg
Izzom
Égve keringek – árva lámpás
Sóstenger illatot lehel a párnám
Védj meg engem

Ölelj
Ölelgesd vissza a sötétségből
Hozz vissza a kerekek alól
A feszes abroncs alól
Virágoztasd csókjaid bennem
ölelj
Szállok

Az őrjítő gyönyör bokrai
bennem pirosodnak
Agyamban fehér máglya lobog
Testedre tüzet izzadok
Száz Nap ragyog
és messze arcok fénylenek

ölelj belém minden emberi gyönyört
öleld az ezergyökerű jövőt
fehéren-fájó sejtjeimbe

levegőnyi béke

pergő dobszóló után a dobverő megáll
még rezegnek a kifeszített húrok
csönd zizeg csönd a csöndben
inak rándulása néma válaszok
izmok nyugalma elernyedtt béke
légzőgyökerek hangtalan lihegése
levegőnyi béke
szétfolyó csönd lebegés ellebegése
szívverésed szívverésem
egyedülléted egyedüllétem
kettős egyedüllétünk
egyedüli kettősségünk
vihár utáni teljes szélcsend
a mozdulat mozdulatlansága
a mozdulatlanság mozdulata
teremtés után hetedik napon a béke
csöndsziget szigetnyi csönd

évszakok

tavasza van – amikor jöttödet jelezve
fölkacag a csengő
amikor velem vagy – forró nyár a dajkám
amikor elindulsz – őszül az idő
utánad nézek – késő őszutó
vénasszonyok nyara – mikor visszaintesz
amikor a kapu csapódik utánad – tél lesz
jégcsaplehelletem rakódik
falra könyvekre heverőre
átjár vacogtat a tél hidege
csikorogtatom az Időt dermedten előre
holnapot várva holnapután
Veled eljövő Tavaszt
csengőjelét a Nyárnak
– bár tudom az Ősz
és tudom lehullt levelek nyomában
fagyok járnak –
mégis!
álmomban nyúlok utánad
és reggelenként a Csöndet kérdezem:
lesz Tavasz ma?

hány tavasz lesz még?
hány nyár?
ősz és őszelő? –

egy mozdulat

Eredj! – Te mindig nyugtalan

ne nézz most rám!

szememben félelem nyújtózkodik
és eső szakad mosolyom mögött

menj!

puha léptekkel nesztelenül

– a szellő is lebegve jár
és könnyedén illan az illat –

csak a zápor pattog
csöppre csöpp szakad
folyók indulnak el
folynak a láthatatlan völgy felé...

hogyan lélegzik a víz!

légbuborékok falain csorog a fény
és elpattanó hártyákon törik a Nap

egy mozdulat –

és a légbuborékok hártyacsöndjét
fölhasítja az asszonyi hang
és a hangszabdalta ezernyi

gömbforma csönd

– a recsegő fa aranyágain

rezgő harmatcseppek –

összekoccannak lehullnak

mindent betölt átjár a vihar

a színek függőlegesek
arcod arcomhoz közel
és a kettős arc-szakadéokban
fehéren folyik a fény...

most indulj!
ebben a kibírhatatlan fényességben
ebben a fehér vakságban
ebben a zuhogó csöndben
ebben a tisztaságban

homlokunkon

gyöngyöző folyók
mosolyunkban eső utáni föld illata
bennünk égre nyújtóznak karcsún a fák
rügyező lombjukban játszik a Nap

fehér szárnyú madár énekel vágyainkban
szemünkben fénykitörések
lávahegyei sokasodnak
öleléseinkben hajnali mezőn
csattogó barnarigó tárja ki szárnyát

de jaj!
mosolyunk poshadt hínáros vízbe merül
és válik facipő-kopogássá fémes szavunk

mit akartok?
bűzös árkokot mocsarába fulladjon
hegyre zuhogó örömünk?

ha elmész

ha arcunk mint kiégett mező
– hol nem színesednek már vadvirágok
ha szemünk mint ólmos eső után az ég
– nem süt be rajtuk messzeség
ha kezünk mint két csapzott veréb
– vacog egymás tenyerében
ha odaül – deszkaszékét közénkhúзва –
asztalunkhoz a gyanakvás
állj föl akkor!
menj el!

ha elmész – tudom – ijesztő
fehérségű lesz a csönd
torkom énekes madara mélybe zuhan
két karom verdesve öleli majd a semmit
a kín vonít majd szakadt szálain –
Te ne tudd!

csukd be az ajtót magad után!
– emlékeink kulcsával zárd be!

elfutott ma is

– mint minden este
a kihalt köveken cipője kopogása
– Ősi tam-tam
futott liános rengetegben
csillag-lopó falak között
– amíg a lába bírta
akkor bebotorkált az éjszaka kapuján
kinyitotta a liftajtót
olyan esetten mint aki nem tudja
hova száll vele négyzetméternyi börtöne
szobájában doh-szag és hideg
bordái alatt a tam-tam zuhogása
sűrűdő dobolástól süketülten
ruhástól hull vetetlen ágyba
álomtalan álma zuhanás
szakadék kőfalából csápok nyúlnak
vézna testét tartják hajnalig
sápadt arcán hold-mosolya fénylik
karja rándul
két fantomot őriz görcsösen
hűtlen asszonyt hűséges rögeszmét
– míg szeretője csillagokon lépked

hiányod őrzöm

elfutottál

– itt hagytad hiányodat

vagy itt sem voltál?

– csak álmodtalak?

...csak én hittem azt

hogy velem maradsz

hogy időrokkánk kerekén

a színek kibomlanak...

ülök mint Buddha-szobor

hiányod őrzöm – legalább azt

nincs menekülés

Istvánnak

hogy tudtalak szeretni!

– lezuhantattál

nincs menekülés

alszik a Könyörület

ez már a Halál feltámadása!

birkózom hiányoddal

nem akar vége lenni
ennek az éjszakának!

pattogó csöndben
fuldokolva
kuporgok heverőmön
– birkózom hiányoddal

álomtalanul álmodozom
varázsollak

égő szemem mögött már itt az arcod
látlak érezlek hallak
belülről dobbansz bennem
vibrálsz égetsz
számmal a szád szól
hangommal hangod kérdez

ujjaim hegyén bőrdöd borzong

lombosodik lassan a hajnal
– varázsolódunk mi is fénné

csak képzelet

hajnalodik gyöngye fény didereg
a februári fagyban
Te otthon alszol
csak képzeletem vetíti elém
ágyadat s benne Téged
feléd nyúlok
megsimogatlak
elnézem arcodat
vigyázva mozdulok – föl ne ébredj!

váratlan érzés hogy szeretlek
hogy álmomban is
megkereslek
hogy velem vagy amikor hívlak
ha kitakarózol betakarlak
s elképzelem
hogy van kinek csinálni könnyű vacsorát
van kit féltetni ölelni óvni
s van aki végre rámnevet
becézve ölel
s vigyázón fogja kezemet

ha nem szeret

ha nem szeret
hogy röpíthet?
csontomig ki
hogy takarhat?
halálomig
hogy láncolhat
tisza szemhez
tekintethez?
rángó szájhoz
igaz szóhoz
mozdulathoz
törött hithez
hogy kötözhet?
vaspáncélját
rozsdás ingét
előttem le
mért vetette?
mért vetkőzött
akkor csontig
benne síró
emberroncsig
ha nem szeret?

lehunyt szememben

szólni hozzád –
mint törött kútkáváról lezuhanó időeres kövek
beszélnek
fekete ölbe hullva a gyűrűző vízzel
mint kidobott zongora húrjai beszélnek a
sivító széllel
ahogy visszhangtalan éjben beszélnek a fák
félelmükben
ahogy láncravert kutya vonít a Holdra
magányában
– nem akarok így szólni hozzád!

nem akarlak látni se többé!
szememet ki nem nyitom!
de lehunyt szememben él az arcod
bennem vagy –
mint harangban van a kondulás
mint hegedűben rejtőzik a hang
mint a csöndben a moccanás
mint a földben ott a lüktetés
mint boldogságban a szenvedés
mint kőbe rejtve ott a mozdulat

– mert úgy hordom én arcomban arcodat
ahogy a formát hordja magában
a formátlan anyag

Ikarosz

a szerelem kinyílt virágai
ernyővé nem válnak fejed felett
sem téged megtartó hevederré az ölelések

bár velem repülsz az égi magasba
visszazuhanom nélküled kell
s összetörni a földre-csapódás pillanatában

tarts meg a jégszilánkos levegőben
egyetlen Pillanatra
ölelésseddel erősíts meg mielőtt földre érek

– mint meteorit érkezem meg
nyomomban a becsapódás kráter-helye
– létezésem a hiány tölcisére már

kettős dal

ölelni hogyha vágytam
fekhettem fagyott ágyban
tövises paplan alatt
karoltam csillagokat

szomjaztam szerelemre
vetkőztem meztelenre
mint pőre deszkaágyon
rémített kislányságom

kőfalakon zord deszkán
színes mázas kőkockán
táncot járni hogy akartam
felvéreztem fehér talpam

gyógyítottam a sebem
könnyben égett két szemem
tüzes táncot mással jártál
engem jégbe fagyasztottál

hittem hegyeket mozdít el kezem

Te megterítetted asztalunkat
értettem szavaid mozdulatod
s mindent mi bennem szétesett
egy ölelésed visszaadott
csillag gyúlt bennem
édes béke!

képzelt utunk kétfelé futott
Te elmentél
s én csak álltam ott
– kihalt szobában dermedt tetszhalott –
előbb még Téged biztató mosolyom
maszkká kövesült sápadt arcomon
és belémnyilalt:
a minden szebb és teljesebb
békéje többé nem jön vissza

Dal

Erőm hagyott el nem hitem
Nem fogott kézen senkisé

Ami enyém még – ez a rét
Tüskés bogáncsos menedék

Aranypor forró tenyerem
Fektesse a fűre meztelen

Simogasd lágyan hajamat
Sírjam ki végre magamat

Léptek surrannak nesztelen
Villan a fénylő kegyelem

Révedő álom betemet
Rámhúzza könnyes ingemet

Bársonyos béke beterít
Arcomhoz arcod közelít

Rázkódó vállam Édesem
Öleld át puhán csöndesen

Ölelj – már zendül a zene
Sorsomat sorsod fonja be

megérted– e?

Te aki mindig velem vagy ébrenléteimben és
álmaimban
álmatlan éjszakáim vergődéseit megérted-e?

jobban tartozom már hozzád mint magamhoz
szemem zöld íriszében Te formálódsz

Te igazítod járásomat mozdulataimat dolgaimat
szívem verését jó ritmusra
arcomat mosolyra nevetésre számat
Te mozdítod

a gomolygó felhőt fejem felől Te húzod el
varázsolsz helyette napragyogást
és jégkopogás helyett édes esőt

oszlik a gond is ha Veled megosztom
változik játékká minden
ahogy Veled felnövök lassan gyerekké
ahogy gyerekké nősz fel Te is Velem

Édes Bolondom! Édes Egyetlen Kicsi Társam!
Komoly Apám! Nevető Fiam!
Játszó Pajtásom! Ősz Szeretőm!

– egyedüllétemet megérted-e?

állok előtted

fohászkodtam a forrásághoz
és csigolyáimban újra a tél

könyörögtem a zúzmarához
és szememben éget a hőség

virágos mezőre mentem
és a bongáncsok felsebeztek

menekültem dermesztő fagyból
és tűzhányó ölébe hulltam

takartam áttetsző fénybe csontjaimat
és állok előtted talpig öltözötten

kezed vetkőztető mozdulatát várom
hogy ne égessen csontig póreségem

már úgy szeretlek

már úgy szeretlek
hogy szuszogásod
köhécselésed
nyugtató csöndem

már úgy szeretlek
hogy arcomat
tekintetemet

érted is féltem
már úgy szeretlek
ahogy magamat
szeretem általad

önzésem határtalan

Édes! ha éjjel fulladok
– mint annyi éve már minden éjjelen –
s görcsökbe feszülten megélem halálom
– legyél Te Velem!

mától Te legyél Velem!
érezzem vállamon fejed
lássam álomba szelídülő arcod
halljam szíved verését szuszogásod
közös fészkünkben hozzám bújva
álmaid tengerére úgy evez
hogy együtt lebbenő lélegzetünk
fegyelmezze fáradt szívemet
– szoktassa ritmusos dobogásra!

bár nézhetném sok-sok éjjelen
hogyan borulsz álmaid tengerébe
messze tőlem és mégis itt Velem
bár láthatnám még sokáig
álmodó szádat arcodat
miközben párnába fojtom fuldoklásom
– hogy föl ne ébredj!

ahogy álmodban fordulsz
s öntudatlan szavakkal becézel
ahogy ébredéskor
szemem egére nyílik szemed
ahogy ölelsz
ahogy csókjaiddal hintesz
ahogy válladon pihen fáradtan fejem
lekushad a leskelő halál
s holnapot eljövő örömket
ver a szívem
szelídülve bordáim alatt

Mától Te legyél Velem!
legyél mellettem azon a
fulladásig fekete éjszakán is
amiből többé nem lesz ébredésem
Te add utolsó korty vizemet
– csitítsa köhögésem
fohászkodom
– Ó! csak a Te karod öleléсед
ringatna át a túlsó partra
és utolsó zeném suttogásod lenne!
Ó csak ebből a forró éjszakából ne lenne
többé ébredésem!

kívánhatok-e ennél többet?
önzésem – látod – határtalan!

esendőségemet kitakarva

lehetek-e még ennél pőrébb?

felvérzett virágszirom

arctalan arcok között az emberi
arcomhoz közel
eleven-rajzú szomorúság

felvérzett virágszirom
összesűrűsödött molekulák
tűhegyein

erőteréből futnék
hiába
mintha magamból menekülnék

fényben halálig fénytelenül

csak mondom a dalt csak énekelek
Te csak nézel magadhoz nem szorítasz
ne nézz! ne láss! ne szenvedj!
menj el! tudnom kell hazatérted!

megmutattad az első napsugarat
füröszttétél patak vizében
felöltöztettél ragyogásba
gyíkot ültettél gerincembe

kicsorbult a késem
nem tudok utat vágni az erdőn át
menj! ne tétovázz!

úgy néztem a kezemre hogy az a Te kezed volt
testemet úgy óvtam hogy az a Te tested volt
szavaimat úgy mondtam hogy a Te szavaid
voltak

gerincem úgy remegett hogy a Te gyönyöröd
volt

fölelhajolsz szánakozva nézel
ne nézd rongyaimat! fordulj el! menj el!

most indulj!

amíg nem fagyott meg a föld alattam
amíg nem szakadt be az ég fölöttem
amíg kezemben kezed szorítása
amíg szememben szemed villanása
amíg szívemben szíved dobbanása
amíg ölemben öled lüktetése
amíg bennem van remegésed
amíg tudom hogyan öleltél
amíg tudom hogyan ölelhetsz
amíg hamvasodik még bennem a vágy
amíg kivirágzik még bennem a Szépség
– amíg van erőm elküldeni

élünk egymás nélkül kitagadottan
fényben halálíg fénytelenül

nélküled bukdácsoló

mesét szövök köréd
– a nélküledlétet talán kibírom így
szilánkjaimra zúztál
– újra összeforjni lesz-e erőm?
félek – hát kiáltozom
– magamat bizonygatom

pedig csak bohóc vagyok
érzékenységgemmel nevetséges
egyedül bukdácsoló
mindig mindenben vétlen-vétkes

éjszakánként szemem a lusta sötétre mered
hiányod tapogatom – megdermedek
és nem mondhatom el hogy értelmetlen
a képzelet játéka is ha nem vagy velem

a fagyott ágyból rémülten
pattanok fel indulok
agyamban mennykövekkel
idegen arcok közé
– Golgotámra nem vezet gyalogösvény
alvó fákról elszáradt ágak szöknek
Megóvott Világom Ez a Csöndem

a csupasz törzsű fák alatt

magányos sárgult kőbe vésem
tükörképedet – emberarcomat
őrizzen meg!

szótalan szavakkal

még most is várlak
ölembe ejtett nyitott tenyérrel
s kimondatlan szókkal a számon

ha eljössz s belépsz szobámba
szótalan szavaimból is megérted
fuldoklásig hallgatásom

elmondják majd remegő ujjaim
árvaságomat
a némaságot ami körülvesz

gazverte számat hagyd hogy beszéljen
szótalan szavakkal hadd mondja el
elmondhatatlan fehér magányom

az állomások nélküli pusztaságban
robogó vonat zakatolását
a végállomásig

tükröződés

te lettél fényforrásom
vagyok én fénylő tükör
rólam visszahull rád a tükörfény

de visszakapom tőled a ragyogást
így vagy te fehér oszlop
így vagyok én is fehér
szabad vagy

ez ablak
ez fa
ez búzamező

ezen könnyek
ne emlékezz!

ez kenyér
szeld fel

ez bor
ez víz
igyál

ez utca
ez lépcső
rohanj

ez kapualj
ez szoba
lépj be

vagy menekülj!

mosolyod nyílik

nem kérdezem szeretsz-e?
előttem ki volt?
és mellettem van-e
– ha távol vagyok –
álomba simogatód?

nem kérdezem mikor jössz?
hiányzom-e?
álmodsz-e rólam?
leszek-e egyszer
– lehetek-e –
oltalmazód?

megyünk-e kézenfogva át az erdőn?
sütkérezve egymás ölében –
kacagunk-e fényektől részegülten?
leszel-e velem oldott gyermek?

nem kérdezem...
most itt vagy velem
álmodó arcodat simogatom
ujjaim nyomán mosolyod nyílik
– nem is tudod –
édes mosolyod
fényében sütkérezem

ragyogj reám!

Zsoltinak

ó ne menj el
két szemedben
szép szivárvány
ó ne vidd el
hétszín hídját
ó maradj itt
két szemeddel
ragyogj reám
ó ha elmész
kék szememben
éjsötét marad
éjsötétben
rügy nem nyílik
nem dalol madár
ó ne menj el
két szemedben
nekem nyíljon
hétszínű sugár

a Nyár

szavaink nincsenek már
szemünk egén a képek
mögöttük égés sebhelyei

mozdulatainkban
holnapi fiaink
énekelnek
ujjainkban
az egymásba kapaszkodás

forró tenyerünkben
a Nyár

a Furcsa Szeptemberi

égeti az aratás utáni
tarlott mezőt

mit mondhatunk még?

hulló kövek a kimondott szavak

a kibomló szírom
szemedben igazabb
kezed zenéje
a Mozdulat

mit mondhatunk még
öleléseinken túl?

csak emlékezetünk tarthatja meg
a holnapot

vágy

otthon lenni ott ahol te vagy
feküdni egymás mellett mozdulatlan
béke csöndjével töltekezni
– fölszállni amikor lezuhantam

velem vérzel

ereimben érik a halál
fejemen jég-glória
tenyeremben dermedt madár

Sugaras Arcú! –
torkomban zokogás
szökőkútja

összeszabdalhatsz –
velem vérzel
lelőkhetsz a nyár asztaláról

relativitás

álomban fejed vállamon pihent
ébren vagyok most
és vállamra álmodott

konok fejedet dédelgetem

ez maradt

mikor a villám átcikázott
az elfeketült föld felett
és a nagy diófa széthasadt
a fa alatt összebújva
egy fiú meg egy lány feküdt
távolabb a ruhájuk
– csak ez maradt
és az üszkösödő fa alatt
két törött szemüveg

ha majd

ha majd a Nap tenyeremből elszáll
ha időtérképes arcom kisímul
ha majd a Fény szememben megfagy
akkor kertedben egy fűszál kivirul
szél cibálja
féreg rágja
fagy dermeszti
veri zápor
gyötri magány –
kerted szikláin kőfalán
keresztülfúrja zöld fejét
virul kövek közé zárva

– lépteidet hogy vigyázza

LEVÉL

a dió szívverését kemény héjában hallani

Levél a parkból

1.

Mondják, kerestél. Jártál itt.
Nem ismertelek meg. Daloltam
és kacagtam a sokkolásig.
– Ne hidd el Édes!

A Hold lehetett, aki dalolt,
vagy a sűrű drótháló alatt
napestig kuporgó néma rab
– néha Ő kacag.

Én nem lehettem, én jól vagyok.
Eltűnt belőlem minden csúfság.
Különben nincsen semmi újság.
– Nagyon hiányzol!

Már nem teszek kísérletet
bánat ellen, sem nevetésért.
Sárral birkóztam. Semmi kétség,
– szárad a mocsár.

Megváltódik a szomorúság,
megváltódik a dal, az ének,
az ég, a szavak és a képek.
– Némán ténfergek.

Sétálgatok kinn a parkban,
járok kék-dróthálós ég alatt,
és nem félek már, hogy rámszakad.
– Tartják a rácsok.

Itt szívverések rongyosodnak.
Idő előtt hervad a virág,
s korhadoznak deli, ősi fák.
– Beton virágzik.

Mondd, hogy lehet, hogy úttalan
utakon bot nélkül átmehet,
vagy állhat tereken, útfelen
vakon az ember,

s át nem kíséri senkisémet?
– Nem! Ilyen szavakat nem dadog,
nem kiált már a szám – csak makog:
– Jaj! Vigyél haza!

Kuporgok némán, már jól vagyok.
Eltűnt belőlem minden csúfság.
Különben nincsen semmi újság.
– Nagyon hiányzol!

2.

már jól vagyok és jó vagyok
és ilyenkor ősszel szép a park
néha mikor a Nap ragyog
sétálok némán a fák alatt
és semmire sem gondolok
– már nem gondolok semmire

már nem gondolok semmire!
mert jó vagyok s ha küldenek
ülök a rácsos bilire
és csikarás sincs már hasamban!
már rácsok között is szabadban
érezem magam mert jó vagyok
nem izzom már csak izzadok
s ha jól szabott kényszerzubbony
tartja karjaimat nyugton
nézem a sárgult levelet
s nem írok tele tereket
s nem kérem már hogy hozz vizet
– úgysem ég már csak sistereg –
minek oltani holt tüzet?

már jól vagyok már jó vagyok
madár daláról tudom – károgás
a jövőről: technika semmi más
és már tudom hogy kergeség
égre kelve énekelni
sóváran csillagokra lesni
és fülelni hogy ott belül

egy vékonyka hang megcsendül...
ólom-ütötte sebekkel
telerajzolni falat teret
konokul álmodni a rosszat
fityiszt mutatni ha pofoznak
fönlállni nem ütni vissza
faragni Istent aki tiszta
gyógyítani gennyes sebet
kitakarni rettenetet
ordítani hogy ne fájjon
futni sárban járni lápon
keresni rég elveszett csodát
dédelgetni nyíló orgonát
járni kötélen lezuhanva
visszamaszni százszor is újra!

már jól vagyok már nem zavar
hogy feltört betonkupacok között
úttalan-utakon vakok topognak
és senkisem nyújt nekik kezét –
nem az én gondom hogy a Fény
folyók aljára költözött
hogy világtalant is vak vezet
hogy boldog a jól öltözött
hogy koravén minden gyerek –
...csak a kopasz falak...terek...
azok néha kísértenek –

a ponttá szűkült láthatár
hogy sehonnan hogy sehová
hogy azon túl is csak a semmi
hogy nincs Volt nincs Lesz csak a Most
e ködtől csöndtől csatakos
kiüresített nyugalom!

de jól vagyok már jó vagyok
már álmomban sem álmodok
aki voltam már nem vagyok
aki nem vagyok – az vagyok!
mert megtanultam hogy jó vagyok
és megtanultam hogy jó nagyon
ez a rácsozott nyugalom...

...csak a kopasz falak... terek...
...csak a fény a folyók alján...

3.

Milyen békésen legelésznek
papírvirágos csöndtűskés rétek
vigyázzák őket néma szobrok
elszáradt ágak égett bokrok

Barnult burkában dió dobog
menekülne – de szoros burok
zárja bilincsbe – szakad négyrét
– már nem hallani szívverését

TESTVÉRSIRATÓ

Jaj! Égig nőnek a fájdalom asztagai!

látomás

belőle ácsolt kereszten
haldoklik felszögezve
félrebillent fejét felemeli – és mosolyog

melléje feszítik mosolyát is

Vajda Lajos kiállításán

köpött piros
vérbugyanásos piros
iszonyat piros

félelem kék

fekete szürke fehér mélység mélyére ér
fekete fekete fehér gázkamrák jaja kísér
fekete szürke fehér magasság csúcsára ér
fekete fekete fehér merevül pattan az ér
fekete szürke fehér megsebzett acél-tenyér
fekete fekete fekete fekete fekete fekete fekete
millió millió millió millió millió millió millió
h a l o t t égett keze
fekete fekete tűz fekete fekete tűz fehér fehér

NÉGYSZÓLAMRA

1.

A magzat dala

anyám fogadj engem
csillagtalan éjből
csillagtalan éjbe
lobogó véréből
én édesapámnak
hozzád elfutottam
gyökeret hajtottam
rügyet fakasztottam
virágba borultam
anyám fogadj engem
fényes kések elől
puha húsom rejtse el
két kicsi kezemmel
szívem verésével
tartalak vigyázzlak
anyám rejtse el engem
apámnak anyámnak
véréből vér lettem
anyám rejtse el engem
puha barlangodban
én hadd növekedjem

2.

Az anya dala

vad folyóhoz mentem
tisza vizet mertem
gyöngyös tenyeremben
apádnak elvittem
virágos faágról
magam szakajtottam
apádnak étekül
magam odaadtam
őt felvidítani
madárdalt kerestem
jaj de vízzel mézzel
dallal már elkéstem
édes kicsi fiam
puha barlangomban
kések fényesednek
szívembe mártóznak
téged is elérnek
vigyázz ránk kisfiam
kapaszkodj meg bennem
rejtőzz el kisfiam
húsodat ne érje
csak ha húsom járta
az a fényes penge
fényes élű kések
ha ellened törnek
engem vágjanak szét
engem öljenek meg

3.

Az apa dala

a te édesapád
rátok nem vigyázhat
te édesapádat
kötelek szorítják
fatörzsek elrejtik
megsápadt homlokát
gyöngyök ékesítik
lehulló faágak
felsebzik a testét
bús szívét átjárják
tűlevelek tüskék
apádat kötözték
vadaknak vetették
vízzel nem itatták
széppel nem etették
én édes kisfiam
a te édesapád
éles kövek között
éhes vadak között
egyforma fák között
kések éle között
mit tehetne érted

4.

A megölt magzat dala

téged vágtak fényes kések
amikor a csontjaimat
szétszabdalták édesapám
téged vágtak éles pengék
amikor a húsom ették
összezúzták édesanyám

magatokért megöltetek
magatokat megöltétek
édesanyám – édesapám

földi világot nem láttam soha
énreám nem nyílt anyám mosolya
kések szabdaltak húsomba martak
élni akartam – halálnak adtak

TESTVÉRSIRATÓ

Ne még,
ne tegyétek rá a fedelet!
Jaj, nézze meg búcsúzóra
apja, anyja és nagynyja!
Kis barátok, testvérei,
hadd nézzék meg búcsúzóra!

Szemed fénye, hová lett pajkos fénye,
hangod muzsikája, hová lett kacagása,
hajlékony tested, megdermedt édes tested,
piros arcod, fehér lett napos arcod,
vidámságod, mivé lett pajkosságod,
bátorságod, mivé lett
fiatal-sólyom szárnyalásod?

Omladozik a bérces homokvár,
maszatos kezeddel építetted,
most zúgos alagútjait eső mossa,
tornyait bakancs letapossa.
Ki építi újra a várat,
a gombszemű mackót ki altatja,
a Saláta Sára meséjét ki hallgatja,
ki írja fel, bukdácsoló kerek-betűkkel a
kerítésre
„Hüje vagy jankó”...?

Jaj, aki ölelni vágytál volna,
Jaj, aki életet adtál volna,
Jaj, aki gyönyörű szerelem hatalmában

Jaj, aki táncolsz most égi bálban
jaj, aki simogató erős kéz lettél volna,
jaj, aki ember lettél volna!

Drága tested
szoborrá megfeszülve
porladásra vár!
Gyermeki agyad!
Gyöngytiszta sejtjeid felbomlanak,
bolygók honában már nem repülhetsz,
mikroszkóppal titokba nem merülhetsz,
acél-gyufaszálakból hidat nem csinálhatsz,
agyagba fájdalom-gyönyört nem formálhatsz.

Fekete ár jött, elsodort.
Felöltöztettünk fehér ingbe
rád adtuk rövidnadrágodat
fehér cipőt húztunk lábadra
felöltöztettünk sírásra, iszonyatra.
Lehullt, megsárgult szegfű-szirma,
hullámokba merevedett bibeszál, porzó,
kéklő csillagra sikoltó jégbedermedt hószirom
kifeküdtél a télbe,
faggyal fölékesítve,
gyöngy-leheleted jégvirág,
jégcsapok összeverődve,
csendülve-bongva sírják
a gyász énekét.

Nem leszel férfi sohasem!
Kisfiú-szíved hallgat,
mézízű véred alvad,

gyöngy-szemedben nincs öröm, nincs bánat,
ráfagyott a fény, rádermedt a harmat.
Összekulcsolt ujjaid viaszgyertyák,
életed zsenge virága szirmait mind-mind leszórta,
sárgult szirmai elbomlóban...
zománcos ifjúságod, szépséges ifjúságod
megfagy a téli tóban.

Kacagva már nem szórsz homokot lány-hajamba,
ha bújócskázunk, már nem leszel hunyó,
már nem futkosol pöttyös katica után,
s ha játszunk adj király katonát
már nem leszel katona, sem király.
Nem építész már kocka-palotát,
már nem dobálod ki az ablakokat
kifényesedett kavicsokkal.
Nem hintázol már, röpülve fellegekben
– csillagokkal játszol az égi kertben.

Hiába hívlak, nem talállak!
Bukdosva utánad, hiába hajszol a lélek,
hiába minden, elvesztelek –
a rettenet útvesztőin eltévedek.

J a j , s í r n i – z o k o g n i t u d o k é n c s a k !

Sírni-zokogni fájdalom-szőnyegen térdelve mit ér?
Kínból felrakott asztagon könyörögni mit ér?
Lezárt szemedet csókokkal melengetni mit ér?
Alabástrom arcodat simogatni mit ér?

Hozzák a deszkatetőt!

Jaj, elzárnak előlem!
Hajad szemedbe ér –
hadd símítom selymes hajad,
szőke hajad homlokodra...
A kezedbe illesztenek egy bronz-korongot!
Mondják – kitüntetés!...
és mondják – kitüntetés...
Búcsúzik akit az örvényből kimentettél,
hogy téged pörgessen halálba gyilkos örvény.

Jaj, búcsúzzunk!
Zokogjunk, elsírva könnyeinket!

Apja, anyja hívják szép fiukat!
– Édes magzatom, drága szép fiam,
én gyöngé kezem őrzött, vezettelek,
óvtalak bajtól, betegségtől, álmodat őriztem,
szívem dobbanása volt szívverésed,
vérem lüktetése volt véred ébredése,
jaj, édes, kicsi fiam!

Nélküled szürke lesz az ég,
 nem nyit szememnek fénylő csillagot,
nélküled a rózsa csak tüskét terem,
kit óvjon, vigyázzon gyöngé kezem?

Nélküled elfonnyadok,
 lelkemet sötét dobozba zárom,
ne hagyj itt Fiam, Kis Virágom!

Zokog nagyanyja, eres ujjait összefonva.
Jaj, kicsi unokám!
Hajlott a hátam, fogatlan a szám,
fáradt a lelkem,

méhem aszályos, nem hajt virágot,
nem hoz már rügyet,
gyökeret vert már szívemben a gyász,
bánatkóró már csak, amit ott találsz.
Jaj, kicsi unokám!
Életem poharát én cseppig kiittam,
én hadd törjem össze, a tiéd még tele,
jaj, megelőztél!
Én mentem volna,
mécsvilág lettem volna előtted a fekete úton!

Húgai, öccse!
Búcsúznak ők is
– nézz ránk, nyisd ki szemed,
ne játsszunk jaj, ilyen rettenetést!

Dadogok én is!
A borzalom buckáin bukdácsolva
tapogat szívem utánad – Öcsém!
Gyönyörű Öcsém!
Hol vagy? Hol talállak?

Itt maradunk!
Nem tudunk utánad menni, gödörbe, földbe,
borzalmas úton nem tud lépni lábunk.

...hull a föld, borítja tested,
enyészet ölel örök nászra,
fektet kegyetlen nászi ágyra...

JAJ, ÉGIG NŐNEK A FÁJDALOM ASZTAGAI!

In memoriam Latinovits

meszesedik a lélek
akár a csigolyák
bezárnak halott évek
megkötöz a világ

őrzöd magadban óvod
a játszó gyermeket
és vadaknak szórod
törékeny életed

kitörni nem vagy képes
a holt-arcú világ
sorvaszt – mint áldozatát
a húsevő virág

balgáknak vagy pojáca
gőgös önpusztító
te lánghelméddel árva
kurvákkel dacoló

* * *

játszó-teremtő kedved
lett ólomkatona
játékért sírt a gyermek
neki adtad oda...

ősz dal

gyémántfényben falevél
fáradt ágán alig él
eső veri szél tépázza
kapaszkodna – de hiába

egyre sápad egyre gyengül
haldokolva lehull végül
fájó teste zörög jajgat
nem lel seholsem nyugalmat

recseg-ropog úgy siratja
kicsi fiát öreg anyja
napot hívja – melegítse
szellőt hívja – fölrepítse

jó napocska beragyogja
szellő ébred simogatja
játshoz vele felemeli
anyja körül megpörgeti

nyújtózik a száraz ág
ölelné vissza kisfiát
jajong-zokong kérve-kéri
mindhiába – el nem éri

szíve szakad zuhan földre
kicsi fiát veszi ölbe
haldokolva az öreg ág
testével óvja kisfiát
jó napocska fenn az égen

megfürdeti gyémántfényben
ősz fák dúdolnak halkan
eső csöppje ring a dalban

szellő lágyan simogatja
álom halkan hívogatja
míg elszenderül a levél
édesanyja ág-ölén

OROSZLÁNSIRATÁS

VASPÁLCA-ERDŐ LOMBTALAN ÁGHEGYEIN
FELNYÁRSALT ÉGBOLT A SÁTORTETŐ
Nikkeles tilalom-dárdák
még meddig döfitek át szívemet?

Írtódom én is fapofámtól
cintányér röhejemtől

égettetek gyémántos tekintetemből
fénytelen üregeket
bátor arcomból gyűrtetek
penészes rongykacatot
varázsos csontvázamból bővöltetek
kushadó pálcika-ragadozót
bőröm alatt dohos fűrészpor
mint amit naponta összetiprok

A cirkusz görögtüzein ugrálok át
s ha lerogyok

tűröm hogy sörényembe markoljon idomítóm
és vele bólogatok ha zúg a taps
könnyező szemembe másznak a csípős reflektorok
vér-illatú fogaim közé a nyűvek telepszének
bőrömön égés sajog
a számban a dög szaga nem múlik el

de állok alázattal
várom a buta tapsot
a pissenéstelen csönd iszonyú
pattog idegeimben az aréna némasága
Mit akartok tőlem?
Mért válik a közönség nyúlós kocsonyává?
Kicsodáknak hízelgett ez az ember
az ostor és én?

A rácsok ócska vasharmonikák
de áttörhetetlenek egy varázslattól
vas-szem néz velem farkasszemet
kifehéredett ujjak a závarzaton
nem tudom melyik mozdulatomat
dermesztik végső feszülésbe?

Felzúg a taps
és bennem fekete barlangok konganak föl
csillagok hullnak tengerekbe
nyomukban víz fut szét fehérén
a part fölött kövek görögnek
és kavicsok süvítenek a sűrű levegőben

felzúg a taps
és elindulnak az erdők
mint szerecsen-vadászok
és a vadak csörtetnek bordáim ágai közt
peregnek donga-dobok
dögevő keselyűk keringenek
és áldozatukat célozzák be a sasok
zuhanórepülésben
felzúg a taps
zokog a félelem-dobpergés
őserdő-muzsikája
felzúg a taps!
táncoltatja a vasrudakat
fénytelen szőrömet borzolja fel
csontomat üti gyulladt agyvelőmet
dermeszti csigolyáimat merevíti
fölrepegeti feszülő dobhártyámat
és torkom megkövesedett trombitáján
gyönyörű recsegéssel szakad ki újra
a régi hangom –

és te Te csak nem félsz Selyemvitéz?
Zsugorodik a rács
bezár ez a rács
most a tiéd!
ha rügyet fakaszthatna most
a vas is hozna
vas-lombot vas-gyökeret
vas-indái rád fonódnának
vas-gyökerei befonnának

rajtad rozsdásodnának
jönne a gazdag eső
hogy ez a vas-erdő befonna téged
és többé ne érne fény
 átjárhatatlan lombja alatt!
ne eressen el ez a vaserdő
légy te rab a rácsok sűrűjében
ÉN ÚJRA SZABAD!

Mi ez? Mit hallok?
Enyém lenne ez a furcsa hang?
Naponta hív az őserdő muzsikája
de börtönöm szét nem feszíthetem
naponta lépek a görbült létrafokra

Ugrottam ha pattogott az ostor
mindig időben mozdult lomha testem
SELYEMVITÉZ! szétzüllött nevelésed
elromlott fegyelmezésed készüléke bennem

Nagyon messze és itt a közelemben
légüres villanykörték pattannak szilánkokra
fények gyúlnak és fények múlnak el
Szemembe kapott fekete csöved csőre!

– pendül a láncra kötözött gitár
könnyű lesz ez a levegő
lassan széthull a hang
elhagy a hársfaillat
elhagy a fűszer íze

elhagy a csönd...

Te vasra tapadó
csillogó ostorod végén buta féreg!
Most nyüszíts fetrengj a porban!
– mert állok mozdulatlan ebben a fekvésben is
minden erőm tekintetembe gyűlik teellened

lebeg a rács a vas-lián
sárga hold-fejű rózsák nőttek
vörös a köd
a vas-erdőt lassan betakarja

csak ez a homályos folt
maradt az életemből
– a rettegés csöndsivatagában
vergődő féreg araszolása...

.
elgurult az égő karika
csak a virágot csak a füvet csak a fát
kerüli el...

már döbbenet sincs

az ember már akár a sivatag –
homokszem homokszem alatt

innen hová? hová és minek? –
ha szeretete nem kell senkinek
mert szótári fogalom csupán
régmúltból ránkmaradt
furcsaság e szó – ha bennünk
belül sem csendül már semmi

szavak...szavak...miért?
és azután?...

szellő sem mozdul
néma és halott a sivatag
homokszemhez homokszem tapad
– az is csak lazán
az utolsó szélvihar után összekuszálódott
rend szerint érintkeznek felületeink
csak ennyi – és a csönd...

már döbbenet sincs

a világ urnájában
por és homok

partravetetten

kagyló nyílik partravetetten
a homokpadokon tűnő árnyak
és lüktető érverés karjaimban

a parti fövényen törött agyagedény
az iszapos buckák embriófejű szörnyek
és különös mozaikképek kavicsokból

A CSÖND SZÍVVERÉSEI

*eltapostam egy tücsköt
még cirpelt cipőm alatt
fájdalmasan hullt szét a zene

már csak a csönd...*

parancs a csöndre

hallgass most ez a dolgod!

milyen jövő kényszerít hallgatásra?
milyen jövő után kapaszkodsz körömtelen?
milyen jövő biztosít ennyi hitre?

hallgass Te Vadalmaágú!
fehér virágaiddal asztalom teleszórom

hólé fröcsög
szürke gyönggyel hímezi be a tavaszt
bíbic jajgat tóparti nádasokban
élesednek a pengék a köveken

visszahullnak a csönd részei
múltidőbe
jelenidejű jövőbe

testemben földrengés-rándulások
érzékeny arcba szúrja tűit
az északi szél

recsegő furulyaszó botladozik
a szabályosan közlekedő
betonállatokkal
háj-körmenetekkel
a csillagrobajú tejútakon

Te Vadalmaágú!
Fényéhes! Melegéhes! Énekelj!

sír a furulya

homokon süppedő láb
köveken felsebzett talp
kavicson síró muzsikák
táncolj! forogj! bokázz!

körbe-körbe!

buzogány-fejek
bozót-fejek
kiégett neon-fejek
felfűzött gyöngysor-fejek
keringenek

körbe-körbe!

falak repednek
átlótt madarak tolla száll
cserepek
szétszabdalt magzatok hullnak
billegnek
nyomorék meduzák

sír a furulya!

tüskésdrótok a kuszált hajkoronák
most kapcsolják be az áramot
szikrázik a csiszolt-üvegű téboly
feszülnek acélhuzalok
verejtékszágú sátorlapok
hamu hull szürke eső

sír a furulya...

hallgass!
ne kísértsd meg a csöndet!
pihend ki ezer halálodat!
gondolj tépett-ruhájú magadra
a kibélelt jövőre
a kötelező délutáni csöndre!
beteg vagy jól tudod

mozdulatlanul hallgatod
a kőfaragó-kalapács tompa zaját
a hangrobbanásokat fejed felett
rezzenéstelenül nézed
a csörgődobos bálványokat
a repülőgép levált szárnyának zuhanását
a földbe fúródó füstoszlopot
tágult tüdővel szívod
mocsarak gőzét
de már nem te vagy
te nem lehetsz
te bugyolálsz reszkető örömmel félelmedet

hallgass!
csak néma kagyló könnye halmoz gyöngyöt
csak széthulló göröngy terem magot

hallgass!
míg befalaznak a megkövült napok
míg barlangjaiba temet a csönd

az önfeladás

a Csönd a csöndben – az önfeladás
a süketnémák jeltelen beszéde
amikor már mutogatásra sem mozdul a kéz

Kőműves Kelemenné

szeretni nem akartam
magamat befalaztam
így lettem
Kőműves Kelemenné
befalazva a csöndbe

most csak a kövek

és hasadécai között
a fény elvékonyodó
szálacskái

hízik a csönd

pókhálót sző a csönd a szájon
hálójában a szó ha fönnakad
vérevesztetten holtan marad ott

gyűlnek a kiszáradt szavak
hízik a csönd...

sorvad a száj a pókháló alatt

újra magába zár

megrázkódik a csönd
mélység magasság összezsugorul
és egy harangbongás...
egyszer már enyém volt ez a zengés
ez a parttalan csönd
ez a tenger

a kettéhasított éjszaka
törésvonala
újra összeforrott

– magába zár –

a Csönd szívverései

álomtalan éjeken
bezárt kapuk előtt
a Csönd szívverései

nevet adok Neked
Te kettős szívverésben is
Mélylégzetű

mindent betöltő Tűz
fekete éjben
piros szirmait bontó
Nagy Virág

a csönd óhajtása

csönd kellene
tűnődni hosszan
bolyongva belső tájakon
rebbenő madár-neszezés
jó magány
– nem kivetettség
lombzene-csönd

csönd kellene
de hosszú tűnődés helyett
a jó magányból
röppenő percre futja csak

szívem fölé feszített engemet
az Ezernyi Gond
pörgő szélmalomkereke
szabdálja szét
a keréklapát
– otromba késpengelap –
újra meg újra
fölfénylő csillagomba csap

sír a fűz

a háztetőkön párás csönd hasal
ólmos némaság csüng a fákon
felborzolt indák ölelkeznek
gyalulatlan deszkapalánkon

felsír a part alatt a fűz
fehérre hántva legszebb ága
sípot farag a fürge kés
szisszenő jaj a penge tánca

MADARAK

*a zuhanásban egymást megtartani
– emberi lehetőségünk ennyi maradt*

madarak

1.

árnyékkéz matat a cserepeken
tapogat utánad

voltál-e már kivette így
esőáztatta háztetőn
bújtál-e időmarta hajszálrepedésbe
túl a nappalon
önmagad árnyékaként

2.

rigószárnyak verdesők
csillagtalan vaskalodában
a madár kétoldalán kettőzötten
a madár kétoldalán kettészelve
kettészelt-kettőzött madárszárnyból
– másik madár?

szállna a vasfogú alagút-éjszakában
– de lezuhan

égre fordul fölvérzett csőre
– néma füttye száll

3.

Miféle ősz ez?

Miféle vérrozsdás haldokolás?

rothadó toll-avaron kószál a szél
bukdácsol vizenyős
hús-virág szirmok felett
tépi a korhadó toll-ravataalt
nyomában kábult csontmadarak
ébredő raja rebben

csont-szárnyakon lebegő zászlók
vonulnak esőtől vemhes ég alatt
menekülnek holnapi fagyhalálból
melegebb hazát keresnek
– melegebb nyarat

Miféle ősz ez?

Miféle madár-vonulás?

4.

összeomlott a semmi
varjak kárognak dühösen
és kóvályognak át a semmi húsán

számtalan tétovaság a semmibe néz
semmit keres
ráhunyorítana ha megtalálná

csak ez a mozdulat van
ez a megtörténhetetlen hunyorgás
de ezt is elragadja a varjú-felhő

5.

lűktet a Nap
és szétszakad

a sugarak
tűhegyein
cinege billeg

kő-lűktetések
megkövült élek
kőbe zsugorodott szívverések

6.

vastraverz a mindenségben
kiégett góliát-fémszerkezet
a vaspálcák fekete szögletében
fészkét rakja egy fehér madár
félíg elkészült fészkén billeg
csőrében üszkös ág

fönt meztelen égbolt
lent meztelen kövek

a kőszakadékban fény bolyong
botlik a mélyben

7.

vörösbegy verdes porba hullva
tétován billeg szárnya tolla
sáros csőre hangtalan tátog
feketén tátog rajt az átok

hasadó sziklák feldörögnek
zuhanó kövek rád görögnek
villámok kőre szögeznek
vasszilánkok holttá sebeznek

egymásra dőlnek túske-hegyek
por száll és szürke füst-fellegek
vassisakos fellegek kúsznak
jégszuronnyal villanva szúrnak

csőrödön pirosan habzik a dal
habzik a félelem ránduló jaj
hogy ne fájjon többé a bánat
add meg magad az elmúlásnak

8.

ivott a szökőkút legszebb cseppjeiből
és fölrepült a gyöngytorkú feketerigó

9.

f e j f á m r a

madár

dalolt az égzengésben
és villámsujtottan
lezuhant

KÖRÜL A HÍNÁROS VÍZ

*bedesztkázott arcok a mélyben
fölköttük végtelen víz
a parton a szikrázó fényben
befelé véreznek a kövek...*

a Sziget

körül a hínáros víz
a korhadó deszkák
csónakoknak
nevezzük még

álom-rajzolatú repedések

azok is

igen
azok is

Poliplánc öleli Szigetünket?

Staccato

az özönvízre Noé bárkája készen állott
ringott a vízabálta házak között
padlóján moccanatlan ültek a vének
fölöttük a fedélzet roskadásig rakottan
gyerekekkel

függönyös éj csillámlott fekete fürtös bodzák
ágaira
könnyörögtek sáros asszonyi kezek
az irtózat csobogó templomában
iszapos kísértetek vonítottak
a félrevert harangokban

és véres halpikkelyek csillogtak
az örvénylő őrületben

kiűzette a Paradicsomból

kilépnek a lábak a rózsatövek
 integetnek a karok a rózsaszirmok
 mosolyognak a szemek a harmat-gömbök
 rándulnak a szájak a gyötrött tengelicék
 fehérednek a hajszálak a tépett fagyökerek
 földre görbülnek a hátak a göcsörtös fatörzsek
 semmibe görnyednek a fejek a láncos golyók
 – e n n y i a z e g é s z !

feksztünk kiegyenesedve fölöttünk varasodik a föld
k o r h a d k e r e s z t ü n k

kővé váltam

a repedezett szobor a fagyott térben
súlyosan
mozdulatlanul
fogai között könnyihogás

a nézők elfordulnak
néma a kikiáltó
a vásáros nép
vigyorgó panoptikum

kővé váltam

virágok lenyomata bennem
– és fegyveré

a kavics bánata

odatartottam volna fejem az ütésnek
– ha lett volna fejem
kiabáltam volna a kőcsontú madárnak
– ha lett volna nyelvem
öleltem volna túskegyöngyös húsát
– ha lett volna karom
csukódtam volna lándzsás ágyékára
– ha lett volna ölem

egyedül vagyok – homokba hulló kő

megrezzenés

hallgat a sebzett-mosolyú száj
figyeli a nyár utolsó érverését

és a homlokba kövesült erdő koronáit
gyötri csikorgatja a föltámadt szél

és már csak a szél van a vihar
a lúgos vegyületek marják a bőrt

a hegyről lezuhogott kövek között
kapaszkodó tíz kicsi állat

összebújik egymásba gabalyodik
síkos félelem-vacogásban

a pokol utolsó köre

felállni nem tudok már
– hiába erőlködöm
a zúzott kövek közé
magam is odalököm

kavicsok gőzölögnek
kő hull a kőre –

becsapni magamat is

letörtem egy ágat
por fedte
azt hittem száraz

a por lehullt
alatta parányi magzatok

eső jöhetett volna
feltámadhatott volna a szél
lefújhattam volna az ágról a port

ki nyitja ki az induló leveleket?

kivirágoztatom
becsapom magamat is

de becsaphatom-e a haldoklókat?

nevezik magukat embereknek

vigyorgó haltestűek
járlák a táncot
tipornak mindent
örülnek buta
győzelmeiknek
gyökerestül tépik
a fákat
bemázolják
maguk képére gyúrlják
a Teremtőt
tűzfalak
szemük előtt
amikre f e s t e n e k bálványt

szánalmas erőfitogtatók!

és nevezik magukat
e m b e r e k n e k

tűzijáték

az ágyuk petárdákat köhögnek fel

a medúza-alakzat szemfényvesztés
vörösén világítja be a teret

nyílnak a kérészéletű fényvirágok
a hegyen füstfüggöny nyílik

a hangrobbanásos fényverésben
bohóc-szemekben csodálkozás

a fűvön görnyedten ül az ember

azután előlről mindent

a savmarta mosoly
az arcon
az üresség
takarója alatt

az emberi kín végső tehetetlensége

az üvegesedő
szemekben
a zuhanás

a holnapi tükörbenézés szégyenébe

a Másik

Mert Ő a gonoszabb
– a győzelem övé
Szájából szitkok pattognak
Tűzet okádik a Gyűlölet

E folytonos győzelem felett
Irgalommal vár a Másik
– az igazabb a mindig vesztes
Szemében elárvult tisztasága

rossz sáfár vagy

finomra őrölt lisztet
nagy lukú rostán –
pergeted életedet

magadat megtagadva
alázkodsz megalázkodsz
tékozlod napjaidat
rögeszmésen

így fogysz el végül önmagadból
míg csak a szemed marad
– a melegfényű

és tekinteted
– e rémülten rebbenő madár

szabad-e így sáfárkodnod életeddel?

érik a matt

kátyúba jutott életünket
kendőzzük hazugsággal
kezdeni új életet
gyávák vagyunk
visszafordulni erőtlenek

tehetetlenségünket
palástolva

mesterkedünk
lapulunk mozdulatlan
– csodára? jelre? lesünk

mosolyunk mögött
eső szakad
tétován tapogatunk
keressük egymást
– önmagunkat

mindhiába

sakktáblánk rácsozott mezőin
érik a matt

idegen úton

nyitott tenyeremben a Madár
a Szárnya Ki Nem Nőtt

fekszem az éjszakai fényben
fekete nappalokkal
csak a cigaretta
csak a növekvő árnyak

járok az éjszaka mélyén
idegen úton
hurcolom az időt

kívül sivatag
belül tenger

még összeforrok újra

zokogni nem tudtam soha
káromkodni nem tudtam soha
hallgatni tudtam
– sírni befelé
ha az elfojtott harag megalázott
ha a tehetetlenség összetört
részecskéimet összeraktam újra
– s emelt fejjel lenyeltem könnyeimet

még összeforrok újra
mint a szétzilált fény
vagy mint a fém
hegesztő pisztoly lángja alatt
de sejtjeim már nem tartják egymást
– mint szakadt fonálról a gyöngyök –
széthullanak

búcsúzik a bohóc

üres szobában egyszál egyedül
fénytelen szemmel bohóc üldögél
dermedt ujjakkal némán hegedül
megrogyant húrú vásott hangszerén

barátai mind nyeregbe szálltak
szurokba mártott massa már az éj
bolyong benne kábultan a bánat
és már megváltó Istent sem remél pedig

büszke volt konok volt kevély
lelkében hit volt s ha belemartak
nem fogta gúzsba átkos szenvedély

a hegedűhúrok elpattantak
gyermekem Te csak játssz neved ne félj! –
szól s elindul – szólítják a holtak

változatok a játékra

1.

Gyermek zokog. Anyja elporolta.
Játszani maltert és fejszét lopott,
s a régi hangszert felaprította
amíg jó anyja friss tejet hozott.

S rakott a zongorabillentyűkből
a malter köré sűrű kerítést.
És most üvölt és zokog és bömböl,
mert nem érti a szigort, a verést;

Vasat kovácsolni még nem tudott.
A zongorát azért aprította,
mert azt akarta, amit a nagyok:

Ha már a vára nem lehet kőből,
legyen övé a legszebb kerítés
– legalább zongorabillentyűkből.

2.

Ma is nagyon nehéz napom volt –
sóhajtozik a sintér kábán.
Ölésre képzett biléta lóg
véreb kutyája mellső lábán.

Asztalhoz ülve társát hívja.
A két gyerek ámultan lesi
erős apját, mint simogatja
kutyáját, miként eteti.

És már futnak, hozzák vidáman
rejtett kincsüket, kis kosárban.
– Apa nézd! Hogy fél a kis buta!

Ugye édes? – csilingel hangjuk.
Igent intve felnevet apjuk,
s a kutyát vérebének dobja.

3.

Rejtőzz bolond! Hisz úgyis begyűrnek,
gyömöszölnek megszokott maszkok alá!
Dacolsz? Pojáca! Nyílt arcot nem tűrnek,
elhagy ellenség, megtagad barát.

Gazverte húrokon hegedülhetsz,
vonat alá bújhatsz, keresni csodát,
járhatsz kötélén: harsány egybegyűltek
téged fütyülnek – különc-ostobát.

– Csak tessék, tessék Nagyérdeműk bátran!
Ripacsok közt a cirkusz dobozában
mulattat még a magányos bohóc!

Széllal birkózik, haja csupa kóc,
levegőben táncol szárnyas palástban,
s a kupolán át kacagva elhajóz.

végleg legyőzve

volt a sárga agyag
– világ porától tiszta
kezektől érintetlen
puha és hűvös

formázták – védekezett
kiszáradt repedezett
kiégették
legyőzték végleg
égettek bele jelet

fénylő színek zománca felületén

– de hol van az agyagrögöcske
tisztasága
megkeményedett rabságában?

tűnődsz

arcod a késlapon – tükörképed
homlokod mögött a penge
vigasznak mi marad még?
álmaidból kigyógyultál
agyad elárult régen
tűnődsz tükörképed árkein
és tűröd hogy rozsda belepje
utolsó arcodat

IDOMÍTÁS

hóhahó! fejet hajts! újra! no gyerünk!
csattan az ostor zene szól
indulj ütemre! újra kezd! tánclépéssel!
minden lépésre válasz az ostorcsattanás
tüzes biztatás gerincemen
– fájdalmas kígyómarás
meghajlás! gyorsabban! rajta! most!
egyszerre a zenével! ütemre!
a vasrudak sötét körök pörgő körök izzó körök
kering a rács forog örült iramra körbe
a vasrudak kiperdülnek keringeni a világűrbe...
nincs meghajlás nincs tüzes ostor
csak zene van vad zene van
forgás van piros csillagok tüzes karikák
forgás forgás
tábolyult forgás nyihogás vad nyihogás
örület van lángkarikás
rohanás vak iramodás...

patám alatt hegygerinc reccsen
 szakad a zabla
 lánghabokban úszva rohanok
 sörényem fehérén lobog
 szabad vagyok szabad vagyok!
 inam megfeszül ágyékom tüzes villám
 gerincem íj – ugrom vadul a rácsnak
 szögezett ostorhegyek szurkálják gerincemet
 ütésdarazsak
 marják nyakamat tüzes kígyótestek
 lábamra tekerednek
 no gyerünk! keringőt! rajta! most!
 hogy gyűlölöm ezt a dallamot!
 forgatnám a mélybe fejemet
 forgatnám fagyott tűzbe
 forgatnám hús habokba – de zabla szorítja
 szemem kidülled ínyem kifordul
 ágyékom fájó csigolyám egyszerre
 mozdul lép a zenével
 vacogok fogam kínütemére
 táncom kíséri ostorcsattogás kurta parancsszó
 győztes kacagás
 ...minden mindegy már...
 hajtok térdet fejet békésen letérdelek
 forgok ha kell
 nyerítek ágaskodom – csak ne üssetek már!
 nevetek inkább kínvigyorral
 torzult pofával vérző háttal
 vérpárás szemmel kilazult foggal
 roskadt ínna! csapzott
 sörénnyel nevetek nevető nyérítéssel –
 csak ne üssetek már kegyetlen kezek!

tenyeretek buzogányai összezúznak
ujjaitok véresre marnak
körmeitek szögek – szaggatnak
ti kezek ti félelmetesek ne közelítsetek
ne közelíts!
kockacukrot kínálsz te álnok mosolyogsz
te hazug
hízelegsz te udorító
fogaid csikorgó malomkerekei rémítenek
szemed fekete bogarai megmarnak
lobogó barna bohóc-hajad torkomra tekeredik
vékony drótjai elvágják légcsövemet
ne közelíts!
te illatosított kan te illedelmes kényeskedő
te méltóságos hím te rabságra kényszerítő
rab magad is ne közelíts!
hová tűntetek vágató patám játéakai
– törékeny fenyőtobozok?
bársonyos rétek? édes illatok?
hová tűntél vízi-sás vad szaga?
folyókanyar homokos puha partja?
szakadék köveit ölelő lebegő gyökek
havasi gyopárok hová tűntetek?
fűzfaerdő érzed-e még csikószőröm
hozzád bújó puhaságát?
sóhajtásod súgja-e még csikószívem
fellobogó bujaságát?
hová tűntél eső-mosta lágy avar?
patám most fűrészpport kavár
vérző hátamat döglegyek lepik
ostor-festette hegek égetik...
ínyemet megnéztétek fejemet megmértétek

fogaim vizsgáltatok
vérem csiklandoztatok idétlen zenével
polkával keringővel
testemen ostorral csapkodtatok
vénült csődörrel borzoltatok
cukorral kínáltatok pofámba csaholtatok
ti barbárok
zene szól –
indulj ütemre! újra kezd! tánclépéssel!
rajta! most! gyorsabban! egyszerre a zenével! –

a zárkalakó lázadása

áruló álom ne gyere többé!
kalács-babáid legyenek köddé!
hajnalra úgyis ellopod őket
küldesz helyettük ólmos felhőket

nyugodt vagyok már nem gondolkozom
árulóimtól nem kell irgalom
neon fagyától nem öklendezem
bilincsbe szorít farkas-fegyelem

amíg a rejtett akna fel nem robban
s e bolond-ház darabokban
ezerfelé nem robban széjjel
addig ne gyere áruló álom
– hagyj aludnom éjjel!

gyűlölet

ilyenek lehettek azok ott
az udvar sárga négyszögében
– borotvált fejű vergődők
fölött árnyak –

végigjártam fekete tornácokat
– ott álltál minden felrakott
oszlop mögött

hurkot vetettél nyakamba
mezítláb táncoltattál
behorpadt bádoglapon

tükröt tartottam eléd
üveg-arcodat összetörted
roncsait széttiportad

most ezerré sokasodva
szétzúzott szilánkokon
sokszorozódik a vigyor
a mozdulat...

terebélyesedik az undor
csontjaimban
és tüdőmet szorítja
felforrósodott levegő
fulladásig

EMBERARC-CSILLAG

*nem tudtam hogy a tehetetlenség
homokká őről*

*nem tudtam hogy a fájdalom
követ présel a homokszemekből*

*nem tudtam hogy a szeretet
a követ hegyé növeszti*

ellentétek

vannak szavaink az örömhöz
és csak hangjaink vannak
a beteljesülés pillanatában

vannak könnyeink a szomorúsághoz
és száraz a torkunk a kínban

körök

ugyanaz ugyanaz mindig ugyanaz
fönn-lenn fönn-lenn leng az inga
önmagunk bezárva magunk dobozába
magunk magunkba zárva
mindig ugyanaz mindig ugyanaz
zene kacagás zene zokogás
lobogás pernye izzás üszög
mozdulatlanság fagyhalála
halálugrás a közöny fölött
szárnyaló képzelet
egy orvlövész egy zuhanás
a föld odalenn a föld alatt a föld
de az is ugyanaz
körbe kör karol körökből kör
valahol minden összefügg
valahol minden szétesik
de ugyanaz de ugyanaz
– mindig ugyanaz

gúnyolódik velem tükröm

kidobott bádagedény fenekén
madár csontjai fehérlenek..
– vers lehetett volna e képből
ha rám nem nevetsz
te szűz papírlap – mert feltörtelek

súlyos éveken s annyi éjszakán át
versbe álmodni mindent
hinni hogy ettől szebb lesz a világ
emberebbek az emberek
– még mindig hiszed te bolond költő
most is hiszed hogy érdemes?

így gúnyolsz ilyen szavakkal sértegetsz
pedig tükör lehettél volna most is
(vagy így vagy az?)
hogyan általad szembetaláljam
magammal – magamat

nézd íróasztalod fiókját!
halomra gyűlve társaim a semminek vonítanak
bolond vagy – ahogy a paraszt is az
ha úgy vet hogy sohasem arat
nézd fiókodban síró társaim és mondd –
költőnek hiszed még magad?
hallgatsz Ostoba?! – kacag
a feltört papírlap ujjaim alatt

– így maradt kidobott bádagedény fenekén
örökre csonka e gondolat

magányos kockakő

tavasza van
összebújt párok körülöttem
nyár felé futnak álmaik

én a tavaszban tél felé megyek...

talpam alatt magányos kockakő kopog
már itt vagyok már itt vagyok

üres a tér...

kásásodik a félhomály
valószerűtlen minden

a toronyóra gongütése
magányom szívverése most

magány

néha már odáig jutok
hogy csukott szemmel
hangosan beszélek
és azt képzelem –
valaki figyel

gazos számról tépem a gyomot
– hadakozom őrült semmivel

pedig tudom – holt falak között
visszakong a szó
szétlőtt hullák a hangok
– értelmetlenek

és mégis néha
már odáig jutok
hogy holt falak között
hangosan beszélek

– és elhiszem hogy
valaki figyel...

A Félelem

verejtéktől nyirkos lepedőm
hajnalonként ha ébredek
egy állat lakik bennem
vicsorgó zárkalakóm
éjjelenként dőnget dühében
de hajnalra mindig lekushad
reggel már én kelek

valahol elromlott minden

rámgubancolózott félelmemet
– ha törik minden –
ki segít lefejtetni?

vagyok magam hitétől üldözött
önpusztító kihaló állat
őrült
aki csak játszik
– üveggolyót tart tenyerében
álmodik bele színeket
tisztá formát...
és álmait
álmait kivetíti
törékeny önmagát odatartja a világnak
képtelen védekezni
közönnyé sötétedni
betonná sűrűsödni
hát belehal
döglik
omlik törékeny önmagába!

ül törötten – dúlt háborúk szobra
ül egyedül – kövesül fájdalomba
hiába reszket hiába fázik
körülötte beton virágzik
és verejtékétől gyöngyözve
kiül a só sírni a szíkre

álmatlan éjszaka tükrébe nézve

Fekszem az ágyon
s nem jön az álom
Magam vagyok
Agyamból elszabadult
szilajult gondolatok
tartanak tükröt
arcom elé:
Nézd Magad! Ennyi vagy!
széthullott tegnapi parázs
elnyomott cigarettavégek
ottfelejtett könyv az asztalon...
Éveid – fekete végű gyufaszálak
Életed – kiégett gyufásdoboz –

...a rámsötétedett éjszakában
zümmögő bogár kereng
és csapódik újra és újra
a lámpa üvegéhez...

Hideg szivárog bőröm alá

Ha fölpróbálnám most halotti ruhám!
Begombolnám magamon nyakig
és e csillagtalan betonkupolát
szétomolt arcomra borítanám

A gondolatok
– mint földobott maréknyi homok kőszemei –
élükkel visszahullnak

a nyárból kifehérek

számkivetett vagyok a hóesésben
a nyárból kifehérek

árvának idetévedt
kószáló furcsa lélek...

miféle látomások
lakják meg énhelyettem
ez idegen világot?

miféle akarások?
miféle hit?
miféle megváltás ez?

...kötelességemet tenni tenni
azután földbe menni
homokká kővé lenni...

utánam – sok– sok kacat...
utánam ennyi marad?

virágzó kertek között

akinek fontosabb lennél önmagánál
– ha lenne ilyen!

szikkadt gyökér fölé dús koronát
– hogy reméltem!
– holt múlttá vált a holnap –

hogy vártam Azt a Szót
Azt a Mozdulatot
– lettem bohóc
kínok bohóca – pojáca-rongy
ki sírni üvölteni sem tud már
– már csak makog...

virágzó kertek között
járkál befelé motyogva
egyre lassúbb lépésekkel
egyre dermedtebb tagokkal
virágot szed – már hiába –

kövül kővé

éleivel verset karcol
tükörnek – hogy arcát lássa

ne nézz vissza

– mert jaj neked
látod tékozolt életed
hamut havazó éjeket
jeget virágzó éveket
füstből kibontott fényeket...

ne nézz vissza!
nézd Golgotádat!
segíts ácsolni keresztedet!

ha visszanézel
utolsó mosolyodat is elveszítéd

az Idő számlapján

mit akarsz
a késpenge-éjszakákon túl?
mi tart vissza
hogy testednek magad megadd?
hogyan belehullj az öröklétbe?

fuldokolsz cigarettázol
ölöd magad
míg napra nap hull
éjszakára éj
forogsz az idő számlapján
a mutató lassan éjfélre jelez
te körbejárni újra úgyse tudsz

fölszabdalt arcod a késpengéken
a penge túlél
– arcod ott
te mit se számítsz
egyszárnyú madárként
közelítéd a viharos eget

nézlek
ahogy kopognak ujjaid alatt
az írógép billentyűi
hallom tüdőd zihálását
látom a feketedő felhőt
konok fejed felett

tiéd ez a villámló éjszaka is
nem menekülhetsz

szavaim mezők

zsendülő táblák
bennem a képek
szavaim mezők
kalásszá érnek

fényélű kaszák
forognak pengnek
érett kalászkok
dőlnék a rendnek

nem én aratok
én vagyok étek
engem aratnak
fényes vitézek

arassatok csak
fényes vitézek
százszor levágtok
ezerszer élek

arcom nem adom
éles pengéknek
arcomat tartom
tartom a fénynek

ritka percek

kagylóvájta menedék az idő
a nyálkás húsú napok ínycsemegei

nekem kagylóban lelt igazgyöngyök a percek
azok a ritka percek
a nehezen születettek

ezek a ritka gyöngyök
fehéren fényes göröngyök

nyitott ajtókat őskor vihara csapkod
sírokból fehéren kifordult csontok
föld-szájú föld-szemű korongok

gyermekkorom te jársz itt velem
meztelen talpad csattog – nincs kegyelem

követlek puszta határ babonás falvak
csapzott lovak szalmakazlak
emlékeim – kiszáradt gémeskutak

fülemben visszhangzó jajgatás
bennem megbarnult túske-villogás

gyermekkorom keménnyé tettek csákányos évek
kifaragtak tört-pengéjű kések
gyöngyöztek kopogó-léptű kísértések

talán szelídebbé tesznek
a termő gyökérszagú percek – ezek a ritka percek

keresetlen szavak

barátaimhoz

Judásaim gyertek
ide körém
utolsó fillérjeim
mind tiétek
mert ma az arcom
nappali Hold
mert ma a hangom
villámos éj

Júdásaim
eleven barátaim
garasaimat
már kiszámoltam
mosolyogjatok
emeljetek
vigyázón karjaitokba...

magam megyek

keresztemet is
én ácsoltam

Felcímkéznek – Megneveznek

eddig azt hittem – én bolond!
hogy műfogsorral rág a Gond
nem rághat le engem tövig
foga úgyis belémtörik

hogy ma reggel rámvicsorgott
száján habos nyála csorgott
én kajánul ránevettem
– bánhatom most balga tettem!

ahogy nevetésem látta
fogait cserélte másra
műfogsorát éles késre
– húsom csontomig levéste

itt vagyok hát csontváz magam
szemem üreg üreg agyam
szavakkal nem taníthattam
– taníthat most csontváz magam
– combcsont karcsont bordák épek
csigolyák nem meszesedtek
a koponyán horpadások
őrzik még a konokságot –

így oktatnak mutogatva
medencémre állkapcsomra
hiányzó fogaim sorra
beírják a noteszokba

felcímkéznek megneveznek
rajtam minden csontot heget
– így élem túl életemet
őrizzen az emlékezet!

a zárthelyi dolgozatok
államvizsgák és bukások
a pedellus tollseprője
– tartósítson ezer évre!

ha majd a vers – Világ Rongya!
álmaimat visszahordja
dühöt hitet szeretetet
mosolyt szemet tekintetet

vissza mind a gondolatot
– akkor úgyis feltámadok!

üvegcserepek sírnak

összetörtek kegyetlen ujjak
szedd össze cserepeimet
ragasztgasd össze

hálás leszek
ezernyi színben nevetek majd
elfelejtem a kegyetlen kart
a csattanást a köveket

legszebb színeimet adom neked

engem a Holnap

vonuljatok csak
gyolcsba kötözött múmiák
köszönteni
parázna bálványokat!

állok előtted pőrén
te kőfejű isten
rejteném szemérmemet

de kőszemed kimarta már az idő
és mállasztja már
megrepedezett karjaidat
századok mocska rajtad a ruha
nem veti le rólad a holnap
de a ma sem

állok előtted
és ruhátlanul sem szégyenkezem

engem a Holnap felöltöztet

Zsoltár

naponta járok köztetek
– naponta újra meghalok

marnak csahos komondorok
rám dőlnek megfakult templomok

mindennap újra meghalok

szögeznek tüzes keresztre
feszítenek vasderesre
húznak hegyezett karóra
dobnak olvasztó kohóba
lángoló máglyára raknak
vetnek éhezett vadaknak
űznek jegesedett űrbe
fektetnek fekete földbe

mindennap újra meghalok

meghalok és feltámadok

én mindennap feltámadok

Arcod az Arcom

Kisfiamnak

még felállok
járok
tenyérenyi térben
keresek
eleven ágat
virágot

kacagásod – kacagásom
sírásod – hangtalan zokogásom
arcod – az arcom

kis tenyeredben a kavics
mit nekem találtál – én vagyok

vigyázzlak
föl ne sebezzen kő küszöb

velem telik meg
mosolyod mozdulatod

hiányod ólomsúlya alatt járok
hétszerte inkább itt vagy
hétszerte inkább ott vagyok

utad leszek – hogy hazatalálj

álomjátékunk

kisfiam tenyere tenyeremben
ujjai ujjaim között
arca arcomban...

beszélgetünk kezünkkel tenyerünkkel
összekulcsolt ujjaink mozdulataival
– egyezményes jeleinkkel
futunk megállunk ugrálunk leguggolunk
jeleink parancsolatára

kacagunk titkunk gyönyörűségén
– és kacagok álmomban most is
ha fiam kicsi keze álomkeze
kezemhez ér...

így válik naponkénti utánabukdácsolásom
álomjátékunkban hancúrozássá

... az éjszaka meghozza örömeit

Mária

kibomló virág a sejt
virágban ostor a mag
pattanó rügyek indák
gömbjei burjánzanak
százkarú gyökér tapad

anyatest humuszában
lélegző aranyerdő
aranyágain kármin
ezernyi gömbforma csepp
hajnali harmat zizeg

mozdul a sejtés bennem
– gyönyörű tűzzuhatag!
Holnap Fiam ébred
álmodó szívem alatt

délután jégesőben

Édesanyám az asztalodon
megkoptak az aranyedények
átfolytak rajtad az évek
mint hegyipatakok kövein
aprócska vízesések
fehérré mosták hajadat
ráncokat vájtak homlokodra
csikorgóvá koptatták csontjaidat
megsúlyosodott vállad
barnakalászu búzakéve

könnyre születél –
mosolyodban fénylő
gyöngyök a könnyek
félelemre születél –
bennünket vigyáztál mindig
öröme születél –
nevetésünk tükre az arcod
Édesanyám!
az éjszaka bokrain még
kirügyezik a nappali fény
de a kopogó jégeső
sorra lesodorja a még zöldülő leveleket

éjszakánként rámsúlyosodnak
a félelem hegyei
éjszakánként szívemre szorítom
tenyeremet
éjszakánként hallgatom szíved verését
és bennem arcod mosolya rajzolódik

de jaj –
az alkonyatok lebukó sugarai
fáradt tekintetedet
juttatják újra eszembe

de elhihetném-e?

csak azt a görcsös rándulást
ne éreztem volna
a kérges gallyak szorításában

csak azt a cseppnyi tengert
ne ittam volna
a felhő barna korsójából

csak azt a felvérzett mosolyt
ne láttam volna
a szétfutó barázdákban

akkor most – elnyújtózhatnék a pocsolyában
és elhihetném hogy áttetsző hegyipatak

akkor most – szomorú lennék és üres
és elhihetném hogy ez az öröm

mert akkor nem ismerném
az égbolt örök rajzolatát

születésem

ott születtem meg – akkor éjjel
figyelő patkányszemek tüzében
mozdulatlanul – és egyedül

az a novemberi köd
szememnek áttörhetetlen tejüveg

az a hideg az a nyirkos
csontjaimnak halálíg tartó nyilallás

az a hóesés
vállalt születésem tisztasága

az a hópihe
bőrömhöz ért – itt olvadt el a számban –
megtanított a hajnal mosolyára

+

az a vasfű
az a másik
vasgyökerű
bennem épül csontosodik
egyre szépül igazodik
önmagához
amíg felér
a halálíg

harmincharmadik

magamért – magamat széttiporva
kibírom-e?

karika kétoldalán kettőzötten
karika köztem-közte kettévágva
kettőzött-kettészelt Nevenincsen
Lángoló Fáklyaforgó
pörgök az izzó vaskarikán
tenyerem csontig üszök

kibírom? – nincs felelet

lángokban forgok
ég-föld között kifeszítve
ég-föld közé zsugorítva
saját torkomba ugrom
saját szememből ébredek

iszonyú császármetszés
magamból
magamat
kimetszenem

égve is éghetetlen

előztem
megelőztem én magamat
föl sem épített falaim leomlottak

így lettem tűz-víz ölelésből
felszálló gőz-fehér oszlop
égve is éghetetlen
vizek alatt is égő csóva

emberarc-csillag

félhold sebek a stigmák homlokodon!

e töviskoszorús éjszakában
e vérüszkös kövek között
e semmi-csöndben
árvaságodat föl vállalva
hogy megmaradj
– szorítsd két tenyeredbe
szökni készülő arcodat

ujjaid között emberarc-csillag

két négysoros

1.

hűvös földön dőlt kalászkok
zúgó búzafölddé válok
arcom az égről rámnevet
ölükbe vesznek a hegyek

2.

sárga búza erdejében
búzavirág int szelíden
pipacs bíbor ölelése
ráfekszik a zöld mezőre

kortársaimhoz

látjátok arcom árkait?
homlokomon a szakadékok!

magányos vagyok közöttetek
szikla – mit gyorsfutású
hegyipatak vissza nem tükröz

élek önmagamban
de tekintetemet
közönyötök le nem tépheti
rólam! –

a költő pillanata

bennem örökkön égő szerelem
fájón gyönyörű láng lobog
néha úgy érzem átkozott
máskor kegyelmi állapot
e kínzón öröms létezés

fájdalmas lángja fölemészt
hamuból varázsol vissza
fehér izzással éget el
porszemnyi létem felragyog
átlényegít a pillanat
s e pillanatnyi teljességben
röpülök és zuhanok

örökkön égő szerelem
fájón gyönyörű örömek
szépségek fények
maradjatok velem
– jaj! el ne hagyjatok!

égjek önemésztő tűzben!
öröms lángban fájjak!
szabadságom alázatában
magamhoz mindig hazataláljak! –

fura figura e világban –
amíg csak itt vagyok...

szelíd biztatás

Nagylányomnak

állj meg egy percre
az emlékezet
hófödte csúcsain!
dobd le ruhádat
hogy járjon át a fény!
ott lenn a völgyben
sár van és iszap –
pihentesd meg itt fönn
fáradt lábaidat!

szórj ki magadból
mindent ami fáj!

csak egy pillanatra
egy röpke percre
vetkőzz meztelenre
fürödj meg tiszta fényben
hogy legyen erőd
tenni dolgodat
jágni lankadatlan
s hinni hogy egyszer
a sár a völgyből
virágszemekkel
rádnevet

fényszálacskák

foszlott idő-lemezkéken
létra leng a levegőben
két ág között fénykoszorú
az ágakban perceg a szű

fokok ülnek hosszú sorban
jaj-nénikék siratóban
fényszálacskák pókfonálon
szemem előtt leng az álom

el elillan libben billen
loppan huppan s egyszeriben
ölébe vesz szárnyára kap
sustorogva elsuhogtat

fénykoszorú fejem alatt
fényszálacskák simogatnak
fényszőttesek takargatnak
ellebegek elaltatnak

foszlott idő-lemezkéken
ringok már a levegőben

szivárvány csöndjében

már nyugodt vagyok

lassan a tárgyak
helyükre ülepednek

visszanyerik
megszokott formájukat
némává merevednek

csak az a száraz szilfaág
– az lebeg
a sárgán vigyorgó tál felett –
vízszintesen

könyörgés megmaradásért

kapaszkodj belém Hitem!
ne engedj el!
ne hagyd hogy sejtjeimből
kiszívjanak a hétköznapiak!

ismerem hiányod fagyát
jelenvoltod melegét
ebben a jegecesedett világban
 hogymegmaradjak
– jelenvalóságoddal erősíts meg!

adj jó Levegőt!
 Ünnepeket!
 forró lázakat adj!
 közös lélegzést a Mindenséggel!
 – éltető hullámai járjanak át...

kapaszkodj belém Hitem!
őrizz meg úgy
 hogy megőrizhesselek én is!

harmónia

az ihlet állapota öntörvényű
saját törvényei szerint működik
teremt harmóniát...

ilyenkor egy mosoly egy tárgy
az ing amit felveszek
minden forma és szerkezet
elvarázsolt...
az ingen a gyűrődések
a tárgyakon a repedések
a mosolyban a fénytörések
csodát teremnek

ilyenkor minden zsong zsidong és pulzál
és pulzálásukban ott vagyok
ahogy lélegzem
én az Egészben
bennem az Egész
képek zsongás és lüktetés
... és fény!
Fény ami mindent átragyog
ilyenkor látok egy Más Világot
hallok egy Ősi Zenét

ilyenkor hallok Azt a Hangot
azt a zsongó-rezgő hangot
mintha bennem szólna zengne
zongorámon a középső FÁ
egybefűzve hangcsokorba

dúdolnának fák susogva
lezuhogó vízesések
város-zajok
madárhangok
dervis-ének
zsongó hangja bennem s én benne

ilyenkor a Mindenséggel együtt rezgek

ilyenkor úgy vagyok hogy nem vagyok
csak Tudatomban létezem...
lúktetek valamiféle kinyílt térben

ahogy hangokká formálódik e lúktetés
ahogy zenévé nőnek a hangok
ahogy ritmussá rendeződnek össze
és e ritmusban én is ott vagyok
ahogy bennem e létezésben
összeállnak képek és színek
és én bennük egy árnyalat csupán

ahogy szóródó vízcseppek között
egy gömbnyi-csöpp
a fényben ott rezeg
finom neszezése a vízmorajban
elvész vagy tölti azt –
ám velük egy

ahogy tudatom az Őstudatban
mint hangszer húrja – ott remeg
ahogy más tudatok húrjain
a Nagy Zenész

akkordokat zenget meg –
...ennyi csak
és e pillanat
fölnagyítva kivetíti most –
ilyen egyszerű és tiszta minden...

ilyen egyszerű és tiszta minden!
az együttrezgés az Ősi Hang
a Törvény a Törvényhozó
a Felső Én a nagy EGÓ
a harmónia a gyökerek
az indulás az érzés
a tömör testben létezés
az éber agy az én – tudat
a földi sík a feladat

megérkezésem a K e z d e t e k h e z...

ahogy felnövök

milyen egyszerű minden!

csak addig bonyolult
amíg elvárásoknak
akarok megfelelni

amíg a lombot nézem
a fát látom csupán
– nem a gyökeret

tisztul az anyag a forma
tágul a tér ahogy felnövök
lassan a kezdetekhez

a gyökerek felé vezető úton
leszek egyre egyszerűbb
visszafelé az idősíkon

már nem félek

elindultam hogy megkeresselek
mielőtt tengerek mossák el az utakat
de te elküldted a szelet
jeges esőket küldtél
felhők mögé rejtetted a Napot

falak nőttek körém
tapogatóztam a sötétben
de csak körbe-körbe jártam
erőm fogytaig
születésem óta

volt időm elmélkedni

már nem félek
már csak magamra hasonlítok

már tudom megtalállak

hazataláltam

de régen jártam
virágos mezőben!

tavaszi-szél szárnyon
röpített az Isten!

hazataláltam
de száraz a mező
könnyeim esője
lesz-e éltetőm?
kivirágoztatni
hitem mezejét
lesz-e még időm?

térdelek Előtted
földön a fejem

emelj Magadhoz!
szánj meg Istenem!

bizonyosság

1.

lefényképeztem a gyökeret – én voltam a gyökér
lefényképeztem a fát – én voltam a fa
lefényképeztem a kavicsot – én voltam a kavics
ma a követ fényképezem – én vagyok a kő
letört hegycsúcs lezuhant fehér gránit
határok közé szorult végtelenség

pocsolya-mélyben hol a kő?
sercegő csöndben hol a kő?
üregek nyálkás vermeiben hol a kő?
álomtalan éjek beszakadt kútjaiban hol a kő?

az Éjszakán tenyerem végighúzó –
vér serken ujjaimból

kitapogatom a kőéleket
tenyerem sorsvonala pőre folyó
álomba dőlt szikkadt testeken hömpölyög át
leszivárog a föld-repedéseken át a mélybe
beleszívódik gyökérbe kőbe

2.

mert lefényképeztem mindent
– én voltam a minden
ha nem fényképezek semmit
– én leszek a semmi

TARTALOM

PATTOGÓ SZIKRÁK	5	biztatás	16
felismerés	6		
szaltó mortale	6	LEVEGŐNYI BÉKE	17
Sziszüphosz	6	égve keringek	18
félálom	7	egymásból	19
elfogadni inkább	7	levegőnyi béke	19
holdkórosok	7	évszakok	20
jelenidő	8	egy mozdulat	21
a Szó	8	homlokunkon	22
tettető	8	ha elmész	23
tanulság	9	elfutott ma is	24
csak az Idő	9	hiányod őrzöm	25
intés	9	nincs menekülés	25
beismerés	9	birkózom hiányoddal	26
árnyékok nőnek	10	csak képzelet	27
egy fejfára	10	ha nem szeret	28
vox humana	10	lehunytt szememben	29
paradoxon 1.	11	lkarosz	30
paradoxon 2.	11	kettős dal	30
Júdás a XX. században	11	hittem hegyeket mozdít	
a hamu dala	11	el kezem	31
civilizáció	12	dal	32
megbélyegezve	12	megérted– e?	33
költősorsom	12	állok előtted	34
bánat	12	már úgy szeretlek	34
szerelem	13	önzésem határtalan	35
beismerés	13	felvázolt virágszirom	37
menekülés	13	fényben halálig	
Imre	13	fénytelenül	37
koalíció	14	nélküled bukdácsoló	39
válasz	14	szótalan szavakkal	40
honatyák dilemmája	14	tükröződés	40
maszkabál	14	szabad vagy	41
választás	15	mosolyod nyílik	42
most itt vagy	15	ragyogj reám!	43
tél	15	a Nyár	43
alfa állapotban	16	mit mondhatunk még?	44
misztérium	16	vágy	45

velem vérzel	45	kiűzette a Paradicsomból	89
relativitás	45	kővé váltam	89
ez maradt	46	a kavics bánata	90
ha majd	46	megrezenés	90
LEVÉL	47	a pokol utolsó köre	91
levél a parkból 1–3	48	becsapni magamat is	91
		nevezik magukat	
		embereknek	92
TESTVÉRSIRATÓ	53	tűzijáték	92
látomás	54	azután előlről mindent	93
Vajda Lajos kiállításán	54	a Másik	93
négyszólamra	55	rossz sáfár vagy	94
1. a magzat dala	55	érik a matt	94
2. az anya dala	56	idegen úton	95
3. az apa dala	57	még összeforrok újra	96
4. a megölt magzat dala	58	búcsúzik a bohóc	96
TESTVÉR SIRATÓ	59	változatok a játékra I - 3.	97
in memoriam Latinovits	64	végleg legyőzve	99
ősz dal	65	tűnődés	100
oroszlánsíratás	66	IDOMÍTÁS	100
már döbbenet sincs	71	a zárkalakó lázadása	103
partravetetten	72	gyűlölet	104
A CSÖND SZÍVVERÉSEI	73	EMBERARC-CSILLAG	105
parancs a csöndre	74	ellentétek	106
az önfeladás	77	körök	106
Kőműves Kelemenné	77	gúnyolódik velem	
hízik a csönd	77	tükröm	107
újra magába zár	78	magányos kockakő	108
a Csönd szívverései	78	magány	108
a csönd óhajta	79	a Félelem	109
sír a fűz	80	valahol elromlott	
		minden	110
MADARAK	81	álmatlan éjszaka	
madarak I – 9	82	tükrébe nézve	111
		a nyárból kifehérek	112
KÖRÜL A HÍNÁROS VÍZ	87	virágzó kertek között	112
a Sziget	88	ne nézz vissza	113
Staccató	88	az Idő számlapján	114

szavaim mezők	115	harmincharmadik	128
ritka percek	116	égve is éghetetlen	129
keresetlen szavak		emberarc-csillag	129
barátaimhoz	117	két négysoros	130
felcímkéznek		kortársaimhoz	130
megneveznek	118	a költő pillanata	131
üvegcserepek sírnak	119	szelíd biztatás	132
engem a Holnap	120	fényszálacsák	133
zsoltár	121	szivárvány csöndjében	133
Arcod az Arcom	122	könyörgés	
álomjátékunk	123	megmaradásért	134
Mária	124	harmónia	135
délután jégesőben	124	ahogy felnövök	138
de elhihetném-e?	126	már nem félek	139
születésem	127	hazataláltam	140
+	127	bizonyosság 1–2	141

Ki ne szeretne gyorsvízű hegyi patak partján megpihenni és hallgatni a csendet, a madarak énekét, a cinketőzés nagyságú összekoccanó kavicsok susogó muzsikáját a rohanó víz alól? Ki ne szeretné a keresetlen, szép szavak nyugalmát, a kozmosz

szirén-zsongását? Ilyen és hasonló kérdések merülnek fel Németh Gabriella verseskönyvének olvasásakor, és nem tudunk kitérni a válasz előtt. Ahogy a kavics szép – nincs két egyforma közöttük –, olyan igaz is: nem akar, más lenni, mint ami. Németh Gabriella sem akar más lenni, mint aki: csillaghomlokú költő – és ez, valljuk be, ma már kissé szokatlan.

Négy évtized mintegy nyolcszáz verséből válogatta szerzőjük e kötetet, egy olyan hatalmas anyagból, amely más, szerencsésebb pályatársainak már az életmű szobortalapzatát jelenthetné. Neki az indulást.

Versei kozmikus magból sarjadt álomvirágok, akár egy-két soros, akár hosszabb látomások, mindig az egész emberhez szólnak: költészete egyszerre férfias és nőies, magyar és általános emberi... Világa és kifejezésmódja – legyen az vers, próza, hangjáték stb. – Nagy Lászlóval és Pilinszky Jánossal rokonítja, tragikus élményvilága, szavainak kavicsstömörsege szívenütő, nem tudjuk magunkat kivonni a hatásuk alól.

László Viktor